

<http://physicsweb.org/article/news/10/7/3>

2006/07/07

خبر می خوانید؟

اگر خبر می خوانید، بدانید که این خبر (و هر خبر دیگر) از 36 ساعت پس از گذاشته شدن در وب به بعد، به ندرت خوانده خواهد شد. این نتیجه ی کار یک گروه فیزیک آماری پیشه است که دسترسی ی مردم به اطلاعات - برخط را بررسی کرده اند. آلبرت - لاسل باراباشی [1] از دانش گاه - نُتردام [2] در ایالات - متحد، و هم کاران اش از مجارستان حساب کرده اند تعداد - آن ها یی که خبرها را در شبکه می خوانند، با گذشت - زمان کم می شود و توزیع - زمان مشخصه ی این کاهش توانی است (و نه نمایی، که قبلاً تصور می شد). بیش تر - خبرها ظرف - یک ونیم روز کهنه می شوند. این یافته برای ی طراح ها ی وب یا آن ها یی که انتقال - اطلاعات در یاخته ها ی زیستی یا شبکه ها ی اجتماعی را بررسی می کنند مهم خواهد بود [3].

فیزیک پیشه ها یی مثل - باراباشی از این نظر به مطالعه ی شبکه ی وب علاقه مند اند که این شبکه مثال ی از یک شبکه ی پیچیده است که تپولژی ی آن با افزایش - اسناد و رابطها ی جدید به آن مدام تغییر می کند. گروه - باراباشی یک شبکه ی خبر - نوعی در وب را به شکل - مجموعه ای از قرصها یا گرهها و مجموعه ای از رابطها توصیف می کند: هر گره متناظر با یک خبر است. بین - هر دو گره یک رابط هست، اگر این دو خبر با یک ارجاع به هم مربوط باشند. مساحت - هر قرص هم متناسب است با تعداد - بارها یی که آن خبر خوانده شده.

این مدل نشان می دهد یک وب گاه خبر - نوعی استخوان بندی ی نسبتاً پای داری دارد (متناظر با ساختار - کلی ی آن وب گاه) هم راه با گرهها یی (خود - خبرها) که موقتاً به وب گاه وصل می شوند و بعد پاک می شوند یا به آن ها ارجاع داده نمی شود. از این نظر این شبکه شبیه - شبکه ی منظم ساز - یک یاخته ی زیستی است، که سیم کشی ی آن طی - یک

چرخه ی یاخته‌ای به سرعت تغییر می‌کند. این ساختار تا حدی هم شبیه شبکه‌ها ی اجتماعی است: هر یک از ما یک شبکه ی مرکزی ی نسبتاً پای‌دار از دوستان و آشنایان داریم، اما تعداد کسان ی که با آن‌ها برخورد داریم، ممکن است از یک روز تا روز بعد به طور چشم‌گیری عوض شود.

بارباشی و هم‌کاران ش، برای به‌ترفهمیدن این شبکه‌ها الگوهای بازدید یک شبکه ی خبری-تفریحی ی مجارستان به آدرس [4] را بررسی کردند. آن‌ها با استفاده از برنامه‌ها ی خودکار توانستند تاریخ‌چه ی بازدید حدوداً 250 000 بازدیدکننده از این وب‌گاه طی یک دوره ی یک‌ماهه را بازسازی کنند.

این پژوهش‌گران دریافتند برای اسنادی که در استخوان‌بندی ی این شبکه اند، جریان بازدید تقریباً ثابت است، که نتیجه می‌دهد تعداد تجمعی ی بازدیدکننده‌ها از این اسناد به طور خطی با زمان زیاد می‌شود. در مقابل، در مورد اسناد خبری آهنگ بازدید بلافاصله پس از انتشار آن بیشینه است و بعد با افزایش زمان کم می‌شود، چنان که تعداد تجمعی ی بازدیدکننده‌ها پس از فقط چند روز به اشباع می‌رسد.

گروه بارباشی نیمه‌ی عمر یک سند خبری را حساب کرد. این کمیت مدت ی است که طی آن نصف کل آن‌ها یی که به آن خبر رجوع خواهند کرد این کار را کرده اند. این پژوهش‌گران دریافتند توزیع نیمه‌ی عمر توانی است، که نشان می‌دهد بیش‌تر خبرها نیمه‌ی عمر بسیار کوتاهی دارند، هر چند خبرها یی هم هست که تا زمان زیادی بعد هم به آن‌ها رجوع می‌شود. میان‌گین نیمه‌ی عمر هر خبر فقط 36 ساعت یا یک‌ونیم روز است. این زمان کوچک است، اما بزرگ‌تر از زمان ی است که در مدل‌ها ی نمایی ی ساده پیش‌بینی می‌شود. بر اساس آن مدل‌ها مراجعه به وب کم‌تر از آن چه در واقعیت دیده می‌شود کتره‌ای است.

کم‌بودن نیمه‌ی عمر یک خبر، هم‌راه با کتره‌ای بودن مراجعه به یک وب‌گاه از سوی بازدیدکننده‌ها، این پی‌آمد را دارد که مردم بخش چشم‌گیری از خبرها را فقط به این خاطر از دست بدهند که زمان ی که خبر منتشر شده به وب‌گاه سر نر زده اند. به همین خاطر است که ناشرها خبردهی با پست الکترونیک را به کار می‌برند. این نتایج ضمناً نشان می‌دهد مردم یک صفحه‌ی وب خاص را به این خاطر می‌خوانند که دست‌رسی به آن ساده است نه به این خاطر که محتوا یش جالب می‌نماید.

نیمه‌ی عمر میان‌گین برای انواع مختلف وب‌گاه‌ها متفاوت است، اما احتمالاً قانون

توزیع سراسری است، چون این قانون به محتوا بسته‌گی ندارد بل که با الگوهای مراجعه‌ی خواننده‌ها تعیین می‌شود.

این پژوهش‌گران می‌گویند: ”چنین‌ره‌یافته‌ها ی کمی بی به وسایل ارتباط‌جمعی ی برخط، هم درک به‌تری از دست‌رسی به اطلاعات می‌دهند و هم کاربردها ی تجارتی ی مهم ی دارند: از طراحی ی به‌تر گرفته تا درک به‌بازاریابی، جریان، و پخش به اطلاعات در جهان به برخط.“

- [1] Albert-László Barabási
- [2] University of Notre Dame
- [3] Physical Review **E73** 066132
- [4] origo.hu